

AZ ISKOLA-ORVOS.

A szülők bevallják, hogy egymagokra nem tudják gyermekeiket felnevelni. És ezt nem is engedi meg Európának egyetlen cultur-állama sem. Mindakettőnek igaza van. A szülők különösen, hogyha gyermekeiknek magasabb műveltséget akarnak biztosítani, kénytelenek valamely középiskolára bízni a nevelést. Hogy ha az iskola célja nem volna egyéb, mint a gyermekeket úgy ápolni, hogy bennök semmi testi és szellemi romlást ne szenvedjen, akkor az iskola kötelességét végezné, melynek teljesítése nem is volna nehéz dolog. De az iskolának ennél többet kell teljesíteni. — Álláspontja magasabb, s többet is teszen; de éppen az iskola emez álláspontjában bajos eldönteni, hogy mi a kötelesség és mi az optimum. Hogy e tekintetben, nemcsak a dolgokat egyeztetni, hanem javítani is lehet, a felett ma már sem a szülők, sem a tanférfiak között véleménykülönbség nem lehet. Ma már gyárakba is állami felügyelők rendeltetnek a végre, hogy a gyárimunkát végző gyermekeknek munka minőségét, munka idejét, törvényes korlátok között felügyeljék. Ma a tanuló-ifjúságtól is komoly kötelesség-teljesítést kíván minden előre látó állam; tehát kénytelen, hogy ennek fejlődésére, munkásságára, s főképpen az egészségére is felügyeltessen. Minél többet foglalkozik valaki e dologgal, annál inkább arra a meggyőződésre kell hogy jusson, hogy az iskola-egészségtan körében jártas orvos egyedül tud megítélni némely körülményeket, éppen oly szakértelemmel, mint más dolgokban véleményt és ítéletet csak éppen a tanítótól várhatunk.

A tanítónak lehet az egészségtan felől általános fogalma, de ezt tanítani csak orvos taníthatja. Voltak a régi időben, s vannak ma is orvosok, kik tanítottak és tanítanak. A Hygiénicusok követelése mindinkább előtérbe lépnek, s jeles paedagogusok is nem egyszer hangoztatták már azt, hogy az orvosoknak be kell folyni az iskolai élet rendezésébe. Időszakonkénti véleményadások és vizsgálódások e cél felé nem vezethetnek. Az orvos befolyása csak akkor lehet eredményes, hogyha a tanítóval egyenlő votuma és joga van.

S véleményének keresztülvitelére gyakorolhatja fellebbezési jogát szakértő felsőbbséghez. Hogy e kívánság nem túlhajtott s nemcsak idealismuson alapszik, azt ma már a mi hazánkban intézkedések mutatják. Beállítottak az iskolai orvosok, kik egyszersmind egészségtanítók, s most valósul meg az mit Frank ezelőtt 100 évvel az iskolákat illetőleg kívánt. Az igaz, hogy 100 év óta a dolgok nagyon megváltoztak s gazdag statisztikai adatokkal rendelkezhetünk, melyekből nemcsak az iskolák haszna tűnik ki, hanem az a veszély is, melyet magukban rejtnek. A mennyire irodalmi uton tudni lehet a dolgot, úgy tapasztalhatjuk, hogy vannak egyesek, kik ez üdvös rendelkezésnek ellene is szegülnek, de a nagyobb része a nevezetesebb tanítóknak és tanférfiaknak, csakis örömmel üdvözlí ez intézkedést.

Nálunk meg van a kezdet, s az eredményt a jövő fogja megmutatni. Mi az iskola-egészségtannak tudományos oldalát illeti, abban a szomszéd országok jóval megelőztek minket. Általános és igaz az a panasz, hogy e tekintetben nagy ellenállást kellett leküzdeni, jóllehet a tanulóknak nem hitöket megtámadni, hanem csak egészségeköt akarta védeni s minden törekvés abban központosult, hogy az új nemzedéknek nemcsak nevelése, hanem egészsége is jobb legyen. E versengés a jó ügynek annyira hátrányára volt, hogy a Hygienicusok egy és más dologban engedni kezdettek, mivel beléuntak az egyenlőtlen küzdelembe; mert ha a bureaucraticus schablon és tudomány-harczra kelnek, az eredmény felöl senki sincs kétségben. A tudomány előbb-utóbb győzni fog, de kár van az idővesztegetésben. Okos ember ez ellenkezést meg sem őrti, s úgy tűnik fel, mint midőn hajdan a régimódi czehek versengtek egymással. Hogy iskola-orvosok és tanárok, sőt az egész isk. igazgatóság egymással jól megférnek, mutatja az a körülmény, hogy a Rajna melletti Frankfurtban Spiess tudor iskola-orvos 27 isk. igazgatójával folytonos érintkezésben van, és a legjobb egyetértésben intézi ez iskolák egészségi ügyét.

Vannak szakkérdések, hol a közönség rendesen alászokta magát rendelni a közvéleménynek. Vannak közművelődési kérdések, melyekben mindenki jogositva érezheti magát, nem úgy érezni és cselekedni, a mint az egy laicustól várható, hanem úgy, mint egy hazafi, ki szabadon gondolkozhatik s nem érzi szükségét annak, hogy véleményében és nézetei nyilvánításában iskolamesterek vezessék. Tanító és orvos egy nemes feladat teljesítésében igen fontos tényezők, melyek a nyilvános nevelés megvalósításban fontos és együttes munkát végezhetnek el. Lehet, hogy ez egyesítések módja s

keresztülvitele még sok középiskolai tanférfi előtt lehetetlenségnek tűnik fel, de a kétely nagyon hamar eloszlik, mihielyt a dolog ténynyé válik. Így volt már ez sok dologgal e világon. Hogy vajjon a közönség, az orvosok befolyását az iskolára nézve, hogy fogja venni, azt nem tudhatom, s nagyon is csodálkozom a felett, hogy az orvosok e kérdést napirendre mért nem vették még fel? De kérjünk meg bárkit, hogy vajjon a mostani iskolai rendszerrel egyetért-e? Alig hisszük.

Azt nem merném állítani, hogy bármily szorgalmas legyen az iskola-orvos, egyhamar magát mint fontos hivatalos személyt elismertesse. De nem tudnám érteni, hogy miért ne foghatna a családok házi orvossával jól kijönni. Hogyha köztük véleményeltérés lenne, egyiknek vagy másíknak nem lenne igaza, van felettek hatóság, mely éppen úgy ítélhet az egészségi dolgokban, mint máskülönbén döntő befolyását gyakorolja a paedagogiaiakban. S ha mindezt tekintetbe vesszük, gyaníthatólag, a közönség (értem alatta a gyermekek szülőit) csak üdvözölni fogja és hálás elismeréssel méltatni azt, ki gyermekeik egészségét védelmezi. Hazánk most már ez uton halad. Az orvosok befolyása az iskolára ma már nemcsak a járványok s a ragályok ellenőrzésében kell hogy nyilatkozzék. A tudomány folytonosan előhalad s felfedezett az iskolában még más ártalmakat is, melyek elől hallgatólag kitérni, éppen nevelő-intézetnek, nem lehet.

Lássuk azonban egyenként, hogy országunk szomszédságában hogy áll a dolog. 1870. óta az osztrák belügyministeriumban van egy egészségügyi tanács. Ebben ül 6 rendes előadó, kik három évre vannak választva. Ausztria minden egyes országára nézve külön egészségügyi tanács van, s vannak fizetéses országos egészségügyi előadók, ezenkívül minden járásban vannak járási orvosok, s ezenkívül a községekben községiiek. A Bécs városi orvosi hivatalban 17 orvos van. Hogy ily nagyjelentőségű városban e 17 orvosnak, ha a közegészség ügyet híven akarja szolgálni, van mit tegyen, a felől senki sem kétkelhetik.

Az országos törvény 1869-ben rendelkezett a felől, hogy egészségi tekintetben az iskolákat felügyeljék, de tudtommal 1873-ig e törvények nem léptek életbe, mert sem egészségtani szabályoknak, sem intézkedéseknek semmi nyomát nem lehet találni az irodalomban. Mig nem 1868 ban, a kitünő és nagyérdemű birodalmi képviselő dr. Roser egy tartalmas beszédben indítványt tett, hogy a városok közegészségi viszonyaiban reformokat léptessenek életbe, és egy bizottság javaslatot is dolgozott ki, melyben az iskolai egészségügy is

érintetik. És az egész birodalomra nézve egy központi egészségügyi hivatal szervezését ajánlják. Erre 1870-ben egy nagyon hasznos törvényt hoztak, melynek kifolyása volt a közegészségügy szervezése, mely meg fogja teremteni azt a nevezetes központi hivatalt, mely országos közegészségügyi tanács nevezete alatt, áldásteljes működését csaknem minden európai cultur-államban gyakorolja.

Hogy miként áll az egészség cultiválása Németországban, arra sokféle adatot lehetne felhozni. Vannak egyes nagyobb városok, hol ez előmenetel már productiv hasznot is mutatott fel. Vannak meg mások, melyek csak érdeklődést mutatnak a dolog iránt; hanem ismerve a német nemzetnek cultur hajlamát, hogy ellenszenvet mutatna e dolog irányában, az feltennünk sem lehet.

Franciaországban 1873. óta még gyakorlatibb oldalról vették fel az egészségügyi dolgokat, mint a németek. Ez idő óta egyes községekben egészségügyi felügyelők vizsgálják az iskolákat. Es a Seinei departementban 1879. óta az összes iskolák rendszeresen, orvosok által egészségügyileg kezeltetnek. E célra felfogadtak 114 orvost. Minden orvos 3 évre van szerződötve s fizetése 800 frank. 1880. óta Lyonban 8 iskola-orvos van, minden egyes orvos 12 elemi iskolát, 4 vagy 6 gyermek-menhelyet kezel s az iskolákat havonként 2-szer, a gyermekmenhelyeket 4-szer kell hogy megvizsgálja s fizetése azért 1500 franc.

Lille, Bordeaux és Havre hasonló intézkedést léptetett életbe, s rövid idő alatt tapasztalta áldásos hatását, mert a test ápolása ez intézkedés után mindenfelé figyelem tárgya lett. A Seinei departementban a havi kétszeri rendes vizsgálaton kívül köteles az orvos még annyiszor, a hányszor szükség van, visitatiót tartani. E visitatióknál figyelmet fordítanak: folyósokra, udvarra, játszóhelyre és árnyékszékekre. Mind e vizsgálatoknál az iskolai-gazgatóknak jelen kell lenni. Az orvos által adott rendszabályok szerint kell a tantermeket világitani, fűteni és takarítani. Az ő tanácsa szerint rendeztetnek el a butorok. Ezután következik minden egyes gyermeknek megvizsgálása. Különösen azoknak, kiket a tanítók egy vagy más tekintetből gyengéknek, vagy nem alkalmasoknak jeleznek. Minden ilyen vizsgálat bevégezésénél az orvos az észlelt eseményekről jegyzőkönyvet vesz fel. Ha valamely gyermeknek száján, fülén vagy bármely testrészen egészségtelen dolgot fedez fel, ezt közlik első sorban az iskolai igazgatósággal; innen tudomására adják a szülőknek. Ha valami olyan dolog fordul elé, mely kihatással lehet a közönségre, arról az orvos jelentést teszen 24 óra lefolyása alatt a hatóságnak.

E jelentésből kivonat küldetik az országos kormányhoz; minden három hónapban az iskola-orvosok jelentései összegeztetnek. A tanév végén pedig e jelentések összegéből készül el minden iskolának az egészségi statistikája.

Belgiumban olyan kitünő egészségi intézkedések vannak, hogy nem a miénket, hanem a francziákét is jóval felülmulják. Az iskola-orvosok már régen be vannak állítva. Brüsselen Janssens rendezte azt a felügyeletet, mely a legjobb eredményt mutatott fel s tíz év óta minden iskolának orvosa van. Minden iskola havonként háromszor vizitáltatik meg; minden hónapnak a végével, az igazgató segélyével, a tanítványok egészségi állapotjáról, az előfordult betegségek természetéről, egyes okokról, melyek a tanulást hátráltatták, szóval az iskolai egészségügyről, az igazgatóságnak jelentés tétetik s egyszersmind javaslat is a káros hátrányok eltávolítására. — Egy belga iskola-orvos fizetése 800 frank. — 1879-ben Brüsselen 8 iskola-orvos volt. Ugyanettől az évtől fogva Louvain és Antwerpen nyilvános iskolái hasonlólag beállították iskola-orvosait, s még más belga városok is kívánták ez intézkedést. — Az antverpeni iskolák tanáraitól dicsérrel emlitik fel, hogy mily nagy buzgósággal működtek közre, hogy e korszerű intézmény létesülhessen. — Alig, hogy ez intézkedések megszilárdultak, jótékony hatásuk csakhamar neglátszott. — Brüsselen gondot kezdettek fordítani a fogak ápolására. Minden héten az iskolát egy fogorvos látogatta meg. Megszemlélte a gyermekek fogát s végezte ottan a rendes műtéteket. Ilyen intézkedésnek vetették alá a gyermekkereteket is. 1878. óta vizsgálattják a gyermekeknek a szemeit is. Ennek azután sok tekintetben jótékony befolyása volt a gyermekek egészségi állapotjára, sőt a paedagogiai irányt is sokban javította.

Paedagogiai dolgokat illetőleg Angliáról szokásos hazánkban annyit minden előnyöst írni, ám én, fájdalom, egészségtani szempontból az előttem fekvő adatokból azt látom, hogy a nyilvános népoktatás még paedagogiai tekintetből is nagyon el volt hanyagolva.

Az egészségtani intézkedések pedig messze megette állanak a brüsseliek és a párisiak megett. Azonban Anglia a közegészségügy terén a legelső államok közé tartozik. 1870. óta reformálta nép-oktatását. Azóta minden népiskola havonként legalább egyszer hatósági orvosok által megvizsgáltatik, kik egészségtani javításokra tanácsot adnak. Minden tanítványnak, midőn belép az iskolába, szüleitől egy elismerő bizonyítványt kell előmutatnia, melyben igazolják hogy az illető három hónap óta nem volt ragályos beteg, sem olyan helyeken nem fordult meg, hol ilyen ragályos beteg-

ségek uralkodtak. Hasonló tartalmu bizonyítványt kell minden szünidő után bemutatni. — A középiskolákban az egészségi felügyeletet a Lancel Sanitary teljesíti s ennek meg van jó hatása. 1884-ben egy iskola-egészségi hivatalnok-társulat szervezkedett, mely minden az iskolák egészségét érdeklő kérdéseket tanácskozás tárgyává téve megvitát.

Ennyi elég is lesz tán az idegen államok iskola-egészségügyéről arra nézve, hogy méltatni tudjuk azt az eljárást, mely szerint az iskolák mellé orvosok rendszeresítettek. Mert ha a fentebb említetteket fontolóra vesszük, nem hiszem, hogy tagadni lehessen, hogy ez a tudományos fejlődésre is befolyással lesz. Laicus nézetek és vélemények az orvosi véleményt nem pótolhatják. Ha az iskola ügye csak facultativ kezeltetik, akkor az eredmény nem fog kielégítő lenni. Hiszen azt nem merem állítani, hogy egyszeri vagy többszöri hatósági orvosok által végzett visitatiók merő idővesztegetések volnának, de ezeknél csak általános rendszabályok és intézkedések fentartása és megfigyelése jöhet tekintetbe, de a belső iskola-élet, valamint annak egyes egyénei ismeretlenül és érintetlenül maradnak.

Míg másfelől ha van rendes iskola-orvos, ennek tudni és ismerni kell feladatát. Egy ilyennek működésétől megfelelő eredmény is várható, mert vegyük csak a dolgot úgy, mint Brüsszelben is van. Az iskola-orvos az iskolát és tanítványt gyakran szemléli, sokszor látja. Az analog megfigyelések befolyásolják a testi fejlődést éppen úgy, mint a szellemit. Nincs ezzel az intézkedéssel semmi kócskára téve. A csekély költség rosszat nem, hanem csak jót eredményez, mivel megveti alapját a szellemi hygieniának. Az orvos feladata az iskolában sokféle, mivel kezdetét kell hogy vegye még a szülei háznál, természetes, hogy ez nálunk még csak papiroson levő terv. Néki kell véleményt adni az iskola-épület helyéről, a tervről, az építés vezetéséről. Véleményt kell mondani a berendezésről: padló függöny, tábla, padok stb. elkészítéséről. Ezek látszólag kicsinységnek tünnek fel, de a jó lelkiismeretű iskola-orvos ezeket kötelességének kell hogy tartsa, mert ha az építkezés meg van, bajos a változtatás, s nem is örömet tesz az. — Azt is meg kell határoznia, hogy mikor lehet egy ujonnan épült iskolát használatba venni, hogyan világítani, fűteni, szellőztetni, vízzel ellátni, fertőtleníteni; az ilyen dolgokon csak úgy futva keresztül haladni, mint hajdanta tették, nem lehet, nem szabad, mert nem engedi a törvény és tiltja a kor miveltszelleme. — Minden iskolai év kezdetén az isk. orvost a teendőik egész sora várja. Minden egyes kö-

zépiskolába lépő tanítványt meg kell vizsgálni phisikai erejére nézve, a mi mindenesetre nehezebb feladat, mint azt meghatározni, hogy melyik évnél kezdődjék a tanulás. Az iskoláknak, ha a testi és szellemi higiéniát egyesíteni akarják, mert csak ennek lehet üdvös hatása, a következőkre kell figyelmüket kiterjeszteni:

Minden újonnan belépő tanítványról pontos jegyzetet kell felvenni: életkoráról, születési helyéről, eddigi tartózkodási helyéről, szülői lakviszonyáról, teste magasságáról, egyes testrészei fejlettségéről. — (Ehez alkalmaztatik az iskolapadok szerkezetje).

Lélekezési tehetségéről: van-e hajlama tüdővészre, feje alakjáról és haj színéről, fogai mineműségéről, eltérő rendellenességéről általában; szeme fénytörési erejéről, hallási tehetségéről, s hogy mennyiben lehet megengedni a testgyakorlat tanulását. Továbbá az orvos tanácsával részt kell hogy vegyen a tanterv szerkesztésében. Mivel a tanuló ifjúság gyorsan változik, ilyen orvosi részletes vizsgálsnak legkevesebb kettőnek kell évenként végeztetni. A tanév folyamában többször kell az orvosnak a tantermekben megjelenni, hogy meggyőződést szerezzen magának a tantermek levegőjéről, hőmérsékéről, valamint a tanulók testmagatartásáról. Meg kell, hogy figyelje a testgyakorlatokat, különösen a tornázást.

A fentebb elősoroltakkal az iskola-orvos munkája még nem ért véget, mert az előfordult betegségeket nem csak gyógykezeltetni kell, hanem még jegyzékbe is venni, különösen a ragályosokat. És itt még arra is figyelmet kell fordítani, hogy vajjon nem az iskola okozza-e ezeket? és mi módon lehet rajtuk segíteni. Minden körülmények közt meg kell a gyermekektől kérdezni, hogy vajjon a hőség, hideg, léghuzam nem alkalmatlan-e nekik? Figyelmeztetni kell őket testök, ruhájok tisztántartására s mihelyt akar, az iskola találni fog eszközt is arra, hogy a szülőket e tekintetben befolyásolja. Neki kell az utasítást adni, hogy a különböző tanulók, hogy üljenek az írásnál, ő választja és határozza meg a használandó szemüvegeket azok számára, kiknek erre szükségök van.

Fülbeteg gyermekek közül azok, kik kezelhetők, általa mentetnek meg a süketségtől. Minden egyes iskolai megbetegülés neki jelentendő (ez pedig évente nem kevés), ő kell azt, hogy megítélje, hogy mi ennek az oka? vajjon testi hajlam, esetleges körülmény? túlzgatás, avagy túlterhelés? Ilyen specialis észrevételek az iskola-orvosnak lehetővé teszik, hogy a jelenségeket valósággal megítélni tudhassa. Mielőtt az elvi idomítás és tanítás a tanítványnak kárt tehetne, az iskola-orvos közbeléphet, szolgálhat a szülőknél, éppen

ugy mint a tanítóknak tanácsosal? Zsenge és gyorsan növvő fiugyermekok ritkán kerülök ki a szöivbetegségeket, ha szokatlan munkára kényyszerítettnek és izgalomnak vannak alávetve. Minél több egyénét ismeri az iskolának az orvos s bajlódik vele, annál könnyebben ismeri fel még kezdetben ezt a bajt s annál könnyebben is segíthet az ilyeneken. Az ily segítségek azonban nem lesznek feltünők, éppen ugy nem tünik fel ez senkinek, mint az, hogy nem üt be a menkő olyan házba, melynek fedelén menkőfogó van. Nagy tárgyat fognak szolgáltatni az iskola-orvosnak a nehezen nevelhető gyermekek, vulgáris értelemben a rossz nevelésűek.

A túlterhelés kérdésében az ő nyilatkozatai fogják ezt a dolgot legjobban megvilágítani. Mert csak akkor lehet e dolgot valódiságában megítélni, hogyha a paedagogiai elveknek és módszereknek ellenörzője a hygieniai módszer lesz. A ruházatról, főképpen a lábbelikről az orvosnak kell véleményyt adni s az ügyetlen egészség te len divatok utánzóit felvilágosítani s ha kell az iskolai hatóság útján megakadályozni. Nem csekélyebb lesz ezenkívül becse az előhaladásra annak az orvosi véleménynek, melyet az illető iskola hatóságoknak koronként kell hogy az iskola orvos beadjon. S éppen mint a magán orvos kötelezve van mindennemű halálozási esetről a hatóságoknak jelentést tenni, éppen ily nevezetes statistikai adatokat fog szolgáltatni az iskolai betegségek okairól, tartalmáról, évszakok szerinti felléptéről, s hogy ez vagy ama gyermek alkalmas-e a tanulásra, szóval sok anyagot fog nyújtani az állami statistikai hivatalnak.

A gyakori érintkezése az iskola-orvosnak szülőkkel és tanítókkal, helyes és egészséges hygieniai rendszabályok terjesztésére alkalmat fog szolgáltatni. Az iskolát végzett és onnan távozó, egy ily orvostól kaphat jótanácsot arra nézve, hogy testi szervezetének megfelelőleg minő életpályát választhat. Ő adhatja meg a tanácsot, hogy minemű fegyverrel teljesíthesse egy évi katonai önkéntességét. Egy olyan iskola orvos, ki nyolcz, sőt tizenkét éven át figyeli és jegyzi tanítványának testi fejlődését, a távozonak adhat testi fejlődéséről egy érettségi bizonyítványt is. Gondoljuk már most csak el, hogy ha az orvos ily módon csatolja magát az iskolához, ennek hatása több lésszen, mint hogyha ez az ezelőtti rendszerben hagyatnék. Egy különös tere lesz ez az orvosi gyakorlatnak, melyet cultiválni, ha nem is sokaknak, de egyeseknek lesz kedve és az iskolának jótanácsot és jó eredményt fognak szolgáltatni egy új és erős nemzedék neveléséhez.

Ezelőtt tiz évvel mondotta Gauster, hogy az a kérdés, vajjon az országos tanfelügyelőknek sikerülni fog-e a magok tanácsába orvost megnyerni. Ez nagyon kívánatos volna. Az utolsó tiz év alatt az iskola-egészségtan oly óriási lépésekkel haladt előre, hogy ez nem maradt figyelmen kívül hazánkban sem, s így lettek nálunk is a iskola-orvosok beállítva. Előttük áll a tér, a jövő fogja megmutatni az eredményt. Az egészséges iskolának mennyiségileg kevesebb, de minőségileg jobb anyagja lesz.

DR. BARTÓK ISTVÁN.

XXXVII. ZSOLTÁR.

Dallam : „Mint a szép hives patakra.“

Bosszu ne duljon szivedben
A hitlen emberekért,
És irigység ne eposszen
Orvul szerzett kincsekért:
— Mint a fű levágnak
És gyorsan elhervadnak.
Te bizzál az ur kegyében,
Tégy jót és élj erős hitben!

Gyönyörködve nézz az égre,
S vágyad teljesülve lesz,
Utad ér majd kívánt végre,
Bizalmod csodákat tesz,
Mint éjből világosság
Derül fel az igazság,
Hogy téged megítéljenek
Igaz hitben az emberek.

Várj az Urban, mig kegyelme
Szent jóssággal hozzád tér.
Indulat, bú gerjedelme
Hervaszt, fagylal, mint a dér...
Ne nézzd szerencséjüket,
A kik gonoszt követnek;
Mert azok mind kiirtatnak,
— De mi árthat az igaznak?..

Eltűnnek a hitetlenek,
Mint rohanó pillanat.
Nézed helyüket, — s nem leled,
Hol vannak, mely hant alatt?..
Az igazak e földet
Birják, mint örökséget,
S az Ur áldott kegyelmében
Örvendeznek békességben.